

Un motiv supranatural

Ce înseamnă a sfinți munca? Ne explică articolul că este vorba de a-i da un motiv, o rațiune, un de ce: dragostea de Dumnezeu și de ceilalți, care are o influență radicală asupra activității însăși, determinându-ne să o facem bine, cu competență și perfecțiune.

03.02.2015

Spiritul lui Opus Dei primește această foarte frumoasă realitate ca orice altă sarcină demnă și nobilă care în

lucrurile umane se poate transforma într-o sarcină divină (1). Nu mai numărăm persoanele a căror viață a schimbat-o descoperind această doctrină și chiar, uneori, numai auzindu-se vorbind despre *sfîntirea muncii*. Bărbați și femei care muncesc în limitele unui orizont pur pămîntesc, în două dimensiuni, și care se entuziasmează aflînd că munca lor profesională poate primi o dimensiune transcendentă, relieful vieții veșnice. De cîte ori nu s-a reînnoit la cei care se apropie de Lucrare, bucuria acelui personaj din Evanghelie care găsind o comoară ascunsă pe un ogor, merge și vinde tot ce posedă pentru a cumpăra ogorul! (2)

Duhul Sfînt îi descoperă sfîntului Josemaría această comoară a Evangheliei, în mod special în anii vieții lui Isus la Nazaret, ani obscuri, dar pentru noi, luminoși ca lumina soarelui (3), pentru că acești ani

ascunși ai vieții Domnului nu sunt fără semnificație; ei nu sunt nici o simplă pregătire a anilor ce vor veni, cei ai vieții sale publice. *Din 1928, am înțeles clar că Dumnezeu dorește ca toți creștinii să ia ca exemplu viața Domnului în întregime. Am înțeles în mod deosebit viața sa ascunsă, viața sa cu munca zilnică în mijlocul oamenilor (4).*

Datorită iluminării lui Dumnezeu, fondatorul nostru ne învață în mod constant că munca profesională este o realitate care se poate sfinți și sfințitoare (5). Adevăr simplu și măreț pe care Magisteriul Bisericii ne învață mai ales pornind de la Conciliul Vatican II (6) și-l inserează mai târziu în Catehism, arătând că „munca poate fi un mijloc de sfințenie și o animare a realităților terestre în Spiritul lui Cristos” (7).

„Cu o intuiție supranaturală - a afirmat suveranul pontif - sfântul

Josemaría a predicat neîncetat apelul universal la sfințenie și apostolat. Cristos invită pe toată lumea să se sfințească în viața concretă de fiecare zi; pentru aceasta *munca este și un mijloc de sfințenie personală și apostolat* când se realizează în uniune cu Isus Cristos" (8).

Fondatorul Opus Dei a fost instrumentul dorit de Dumnezeu pentru a răspândi această doctrină deschizând perspective imense la sfințirea personală a unei mulțimi de creștini și pentru sfințirea societății umane din interior, adică, pornind de la însăși țesătura relațiilor profesionale care o configurează.

Această sămânță va purta fructele pe care Domnul le așteaptă, dacă noi facem efortul necesar pentru a medita asupra ei în prezența lui Dumnezeu și pentru a o pune în practică cu ajutorul Său, fiindcă sfințirea muncii nu este numai o simplă idee, pe care este suficient s-o

explici pentru a fi învățată; este un ideal care se caută și se cucerește din dragoste pentru Dumnezeu, purtați de harul său.

Sensul muncii

Chiar de la începutul Sfintei Scripturi, în cartea Genezei, ni se revelează sensul muncii. Dumnezeu, care a făcut bune toate lucrurile, „*a vrut în mod liber să creeze o lume "în mers" către desăvârșirea ei finală*" (9) și a creat omul *ut operaretur* ca să muncească (10), pentru ca, prin munca sa, „*el să prelungească opera creației, dominând pământul; astfel se perfecționează pe el însuși*" (11).

Munca - ne învață sfântul Josemaría - este un mijloc datorită căruia omul devine participant la creație; prin urmare, el este nu numai demn, oricare ar fi el, dar și un instrument pentru a obține perfecțiunea umană - pământească - și perfecțiunea supranaturală (12).

Ca urmare a păcatului, munca este însoțită de oboseală și adesea de durere (13). Dar, asumându-și natura noastră pentru a ne salva, Isus Cristos, Domnul nostru a transformat oboseala și durerea în mijloace de a ne manifesta dragostea și ascultarea Voinței divine și de a repara neascultarea păcatului. Astfel a trăit Isus timp de treizeci de ani: era fabri filius (Mt13, 55), fiul tâmplarului. (...) Era tâmplarul, fiul Mariei (Mc, 3). Și era Dumnezeu și iată că El realiza mântuirea genului uman, atrăgând toate lucrurile către El (In 12, 32) (14).

Alături de această realitate a muncii lui Isus Cristos, care ne arată plenitudinea sensului său, noi trebuie să considerăm că prin har supranatural noi am devenit copiii lui Dumnezeu, nemaifiind decât unul cu Isus Cristos, un singur corp. Viața sa supranaturală este viața noastră și ne-a făcut participanți la sacerdoțiul

său pentru ca noi să fim
comântuitori cu El. Această profundă
unire a creștinului cu Cristos
luminează sensul tuturor
activităților noastre și, în particular
al muncii. În învățăturile Tatălui
nostru, fundamentul sfințirii muncii
este sensul filiației divine, conștiința
că Cristos vrea să se încarneze în
ocupațiile noastre (15).

Toată această viziune creștină a
sensului muncii, se rezumă în
cuvintele următoare ale sfântului
Josemaría: Munca este inevitabilul
companion al vieții omului pe
pământ. Ea este însoțită de efort, de
dezgust, de oboseală, manifestări ale
durerii și ale luptei, care fac parte
din viața noastră și care sunt
semnele realității păcatului și ale
necesității Mântuirii. Dar munca în
sine nu este nici întristare, nici
blestem, nici pedeapsă. Cei care
pretind asta nu au citit bine Sfânta
Scriptură.

(...) Munca - toată munca - este mărturia demnității omului și a influenței lui asupra creației. Este o ocazie de a ne perfecționa personalitatea. Este o legătură care ne unește cu celelalte ființe, o sursă de venituri pentru a asigura subzistența familiei, un mijloc de a contribui la ameliorarea societății și la progresul întregii omeniri.

Pentru un creștin, aceste perspective se largesc și se amplifică, căci munca îi apare ca o participare la opera creatoare a lui Dumnezeu (...). Căci, pentru a fi fost asumată de Cristos, munca ne apare ca o realitate care a fost răscumpărată la rândul său. Nu este numai cadrul vieții omului, dar și un mijloc și un drum spre sfințenie, o realitate care sfințește și pe care o putem sfinți (16).

Să sfințim munca!

O expresie a fondatorului Opus Dei ne introduce în splendida panoramă

a sfințeniei și a apostolatului în exercitarea unei munci profesionale: pentru marea majoritate a oamenilor, a fi sfânt înseamnă a-și sfinți munca personală, a se sfinți în munca lor și a-i sfinți pe ceilalți prin munca lor (17).

Sunt trei aspecte ale unei realități, inseparabile și ordonate între ele. Primul lucru este de a sfinți - a face sfântă - munca, activitatea de a munci (18). A sfinți munca înseamnă a face sfântă această activitate, a face sfânt actul persoanei care muncește. Celelalte două aspecte depind de acesta, pentru că munca sfințită este de asemenea sfințitoare: ea ne sfințește pe noi înșine și este un mijloc de sfințenie pentru ceilalți și pentru a impregna societatea de spiritul creștin. Este nevoie, prin urmare, să ne oprim a considera primul punct: ce înseamnă a sfinți munca profesională.

Unul din actele noastre este sfânt atunci când este un act de dragoste de Dumnezeu și de ceilalți, pentru Dumnezeu: un act de dragoste supranaturală - de caritate - ceea ce presupune, pe acest pământ, credința și speranța. Un act de acest fel este sfânt, deoarece caritatea este o participare a Carității infinite care este Duhul Sfânt (19), dragostea provenind de la Tatăl și de la Fiul, așa încât un act de caritate face să participi la Viața supranaturală a Sfintei Treimi: să participi la sfințirea lui Dumnezeu. În cazul muncii profesionale, trebuie să ții cont că acțiunea de a lucra are ca obiect realitățile acestei lumi - să cultivi un ogor, să faci cercetări într-un domeniu științific, să oferi servicii, etc. - și că, pentru ca ea să fie omeneste bună și sfințibilă, ea presupune exercițiul virtuților umane. În acest sens, nu este destul să fie sfântă. Munca se sfințește de fapt când este realizată din dragoste

de Dumnezeu, pentru a-L preamări - și, în consecință, cum o vrea Dumnezeu, înfăptuind Voința Sa: practicând virtuțile creștine rezultate din caritate, - pentru a o oferi lui Dumnezeu în unire cu Cristos, dat fiind că „prin El, cu El și în El, Ție, Dumnezeule Tatăl atotputernicul, în unire cu Duhul Sfânt, toată cinstea și mărirea" (20)

Dă un motiv supranatural activității tale profesionale obișnuite, și-ți vei sfinți munca (21). În aceste câteva cuvinte, sfântul Josemaría ne dă cheia sfințirii muncii. Activitatea umană de a munci se sfințește când ea este realizată pentru un *motiv supranatural*. Aspectul decisiv nu este deci ca *rezultatul să fie bun*, ci ca noi să lucrăm din dragoste pentru Dumnezeu, fiindcă acest lucru îl caută în noi: Dumnezeu vede inima (22). Aspectul decisiv este *motivul supranatural*, finalitatea ultimă, dreapta intenție a voinței, realizarea

muncii din dragoste de Dumnezeu și pentru a-i servi pe ceilalți pentru Dumnezeu. Munca este astfel înălțată la rangul harului, este sfințită, devine opera lui Dumnezeu, *operatio Dei*, *opus Dei* (23).

Calitățile motivului supranatural

Motivul supranatural este sincer, dacă influențează eficient și radical modul de a lucra, determinându-ne să ne realizăm perfect sarcina, după cum vrea Dumnezeu, în ciuda limitelor noastre personale. *Motivul supranatural* care sfințește munca nu este ceva simplu adăugat activității profesionale, ci o dragoste de Dumnezeu și de ceilalți, care are o influență radicală asupra activității însăși, determinând la a o face bine, cu competență și perfecțiune, pentru că noi nu-i putem oferi Domnului ceva care, în limitele bietei noastre umanități, nu ar fi perfect, fără pată, cu grijă împlinit, chiar în cele mai

în fine amănunte: Dumnezeu nu acceptă ceea ce este superficial. Voi nu veți oferi nimic care să nu fie perfect, ne poruncește Sfânta Scriptură, căci acest lucru nu vă va face agreați de Dumnezeu (Lv 22, 20). De aceea, munca fiecăruia dintre noi, această sarcină care ne ocupă zilele și energia, trebuie să fie o ofrandă demnă de Creator, *operatio Dei*, munca lui Dumnezeu și pentru Dumnezeu: într-un cuvânt, o activitate bine realizată, ireproșabilă (24). O „bună intenție” care nu te-ar împinge să lucrezi bine nu ar însemna iubire de Dumnezeu. Ar fi o intenție ineficace și găunoasă, o slabă dorință, care nu reușește să treacă de obstacolul lenei sau al comodității. Adevărata dragoste se concretizează în muncă.

A pune un motiv supranatural, nu înseamnă nici a adăuga ceva sfânt în activitatea de a munci. Pentru a sfinți munca nu este suficient să te rogi în

timp ce muncești, chiar dacă, - atunci când este posibil - acesta este un semn că muncești din dragoste de Dumnezeu și un motiv de a crește în această iubire. În plus, pentru a sfinți munca punând un motiv supranatural, este indispensabil să cauți, de o manieră sau alta, prezența lui Dumnezeu, iar acest lucru se traduce adesea prin acte de iubire, *rugăciuni jaculatorii* și alte rugăciuni, uneori cu ocazia unei pauze sau alte circumstanțe pe care le oferă ritmul muncii. Pentru aceasta găsim un ajutor inestimabil în *inteligenta umană*. Dar merită osteneala să insistăm să nu ne limităm la aceasta, pentru că a sfinți munca nu constă esențialmente în a realiza ceva sfânt în timp ce lucrăm, ci a face sfântă munca însăși, punând un motiv supranatural care să configureze această activitate și s-o impregneze atât de profund încât s-o convertească într-un act de credință,

de caritate, transformând munca în rugăciune.

O altă consecință importantă din ceea ce rădăcina sfințirii muncii se află în *motivul supranatural*, este că orice muncă profesională poate fi sfințită, de la cea mai strălucitoare în ochii oamenilor până la cea mai umilă, dat fiind că sfințirea nu depinde de genul muncii ci de dragostea de Dumnezeu cu care ea este făcută. Este suficient să te gândești la activitatea lui Isus, a Mariei și a lui Iosif la Nazaret: sarcini curente, banale, asemenea cu a celorlalte milioane de persoane, dar realizate cu cea mai mare dragoste. „Demnitatea muncii nu depinde atât de ceea ce se face, cât de cel care o execută și care, în cazul omului, este o ființă spirituală, inteligentă și liberă” (25). Cea mai mare sau mai mică grupă de muncă depinde de bunătatea sa ca acțiune spirituală și liberă, adică de dragostea electivă a

sfârșitului, care este actul propriu al libertății. Este important deci să nu uităm că demnitatea muncii se bazează pe Dragoste. Marele privilegiu al omului este de a putea iubi și de a depăși astfel efemerul și tranzitoriul. Omul poate iubi celelalte creaturi, să pronunțe un *tu* și un *eu*, care au un sens, iar el îl poate iubi pe Dumnezeu, care ne deschide porțile cerului, care ne face membrii familiei sale și care ne permite să-I vorbim personal, față în față.

De aceea omul nu se poate limita la a face anumite munci, să facă obiecte. Munca vine din dragoste, manifestă iubire și se supune iubirii (26).

Dragostea de Dumnezeu face mari lucrurile mici: amănuntele de ordine, punctualitate, de serviciu sau de amabilitate, care contribuie la perfecțiunea muncii. Faceți totul din Dragoste. - Astfel nu sunt lucruri

mici: totul este mare. - Să perseverezi prin Dragoste în lucrurile mici, înseamnă eroism (27). Cine înțelege că valoarea sfînțitoare a muncii depinde esențial de dragostea lui Dumnezeu cu care el este făcut, și nu de relieful său social sau uman, apreciază mult lucrurile mici, în mod special pe cele care trec neobservate în ochii celorlalți, pentru că Dumnezeu singur le vede. Vă fac o recomandare: nu pierdeți niciodată dreapta intenție. Cu mulți ani în urmă, vizitam des, însoțit de unii din frații voștri catedrala din Burgos; urcați până în vârful unuia din turnuri, contemplam întreaga muchie din tablă a nobilului edificiu, care - cum este specific în bisericile gotice - este ornată de o multitudine de reliefuri și statui, ca o dantelă din piatră. Acestea sunt lucruri nu doar schițate, ci terminate până la ultimul detaliu, chiar dacă de jos abia le zărești. După ce le-am spus-o celor care mă însoțeau, făceam mereu

acest comentariu: cei care au realizat aceste lucruri, dacă trăiau în zilele noastre, ar fi putut face parte din Opus Dei, pentru că ei au muncit cu fața la Dumnezeu și nu cu fața la oameni (28).

Din contră, să muncești pentru motive egoiste, ca dorința de autoafirmare, să strălucești sau să-ți realizezi pe deasupra toate proiectele proprii sau gusturile personale, sau ambiția prestigiului prin vanitate, sau a puterii sau a banului ca scop suprem, toate acestea împiedică radical sfințirea muncii, pentru că este ca o ofrandă oferită amorului propriu. Aceste motive se prezintă rar în stare pură, dar pot coexista cu intenții nobile, chiar supranaturale, rămânând latent noroiul - poate timp îndelungat - ca pe fundul unei ape pure. Ar fi o imprudență să le ignori, pentru că, în orice moment - poate cu ocazia unei dificultăți, a unei umilințe sau a unui eșec profesional,

noroiul se poate înmuia și ne poate tulbura întreaga conduită. Trebuie să decelezi aceste motive egoiste, să le recunoști foarte sincer și să le combați purificând intenția prin rugăciune, sacrificiu, umilință, serviciu generos față de aproapele, grija lucrurilor mărunte... Pentru ca toți, tinerii și cei mai în vârstă, să considere frecvent intenția cu care își realizează munca, luând în considerare ceea ce manifestă lipsa drepteii intenții: a acționa pentru motive umane, a nu te îngriji de micile detalii, a neglija viața de familie ori sarcinile apostolice, a nu-ți valorifica munca profesională - prestigioasă sau nu - pentru a realiza o profundă acțiune apostolică (29).

Să ne întoarcem mereu privirea spre munca lui Isus în timpul anilor vieții sale ascunse, pentru a învăța să ne sfințim sarcinile. Doamne dă-ne harul Tău. Deschide-ne ușa atelierului din Nazaret ca să învățăm

să te contemplăm, pe Tine și pe Sfânta Ta Mamă Maria, cu sfântul Iosif, Patriarhul, pe care îl iubesc și îl venerez mult, toți trei dedicați unei vieți de muncă sfântă. Bietele noastre inimi ar fi emoționate. Te vom căuta mereu și te vom găsi în munca noastră zilnică, pe care o vom transforma, după dorința Ta, în opera lui Dumnezeu, în opera Iubirii (30).

F.J. López Díaz

[1]. Sfântul Josemaría, *Mientras nos hablaba en el camino*, p. 317.

[2]. Cf. Mt 13, 44.

[3]. Sfântul Josemaría, *Es Cristo que pasa*, 14.

[4]. *Ibid.*, 20.

[5]. Sfântul Josemaría, *Scrisoare 15 octombrie 1948*, 4.

[6]. Cf. Conciliul Vatican II, Const. dogm. *Lumen gentium*, 31-36; Const. pastorală. *Gaudium et spes*, 33-39 ; Decret *Apostolicam actuositatem*, 1-3, 7.

[7]. *Catehismul Bisericii Catolice*, 2427.

[8]. Ioan Paul al II-lea, Omilii, 17 mai 1992. Cf. și altor texte: Discurs, 19 martie 1979 ; Discurs, 12 ianuarie 2002, 2.

[9]. *Catehismul Bisericii Catolice*, 310.

[10]. Gn 2, 15. Cf. Gn 1, 28.

[11]. Cf. *Catehismul Bisericii Catolice*, 2427. Conciliul Vatican II, Const. Pastorală *Gaudium et spes*, 34-35.

[12]. Sf. Josemaría, Scrisoare, 31 mai 1954, n° 17.

[13]. Cf. Gn 3, 18-19

[14]. Sf. Josemaría, *Es Cristo que pasa*, 14.

[15]. *Ibid.*, 174.

[16]. *Ibid.*, 47.

[17]. Sf. Josemaría, *Conversaciones*, 55. Cf. *Es Cristo que pasa*, 45; *Prietenii lui Dumnezeu*, 120.

[18]. Cf. Ioan Paul al II-lea, *Scrisoare apostolică. Laborem exercens*, 14 septembrie 1981, 6.

[19]. Sfântul Thomas, *S. Th.*, II-II, q. 24, a. 7 c.

[20]. *Misal Roman*, Canonul Liturgic.

[21]. *Drum*, 359.

[22]. 1 S 16, 7.

[23]. Sf. Josemaría, *Conversaciones*, 10.

[24]. Sf. Josemaría, Prietenii lui Dumnezeu, 55.

[25]. Ioan Paul al II-lea, *Discursuri*, 3 iulie 1986, 3.

[26]. Es Cristo que pasa, 48.

[27]. Drum, 813.

[28]. Sfântul Josemaría, Scrisoare 15 octombrie 1948, 18.

[29]. *Ibid.*, 19.

[30]. Sf. Josemaría, Prietenii lui Dumnezeu, 72.

.....